

belo, rujava, vijoličasto-belo, temno-modro itd. Teža: hektoliter tehta 63—65 kilo. Kaljivost ostaja semenu 2—3 leta. Podnebje njej skoro vsako ugaja, ker le kratko časa potrebuje, da dorase. Zemlja najboljša za repo je vlažna, peščeno-glinasta; težko, mokro in mrzlo ilovico pa sovraži. Prednji sadež je navadno: repica, zim-ska rž, zimski ječmen; sploh sejejo repo najrajši v strnišče; zato jej tudi pravijo, da je strniščena repa. Gnojitev se vrši različno; nekateri gnojijo samo prejšnjemu sadežu, zopet drugi pa navozijo tudi frišnega gnoja; vendar frišni gnoj jako pripomaga, da se prikaže mnogo plevela in privabi sitnih zemeljskih bolh na repo, katere jo včasih popolnem uničijo, posebno če dolgo nič deža ne padne. Dobro stori repi kompost, gnojnica, koščena moka itd. Priprava: repa zahteva globoko in dobro vzrahljano zemljo, ki je plevela mogoče čista. Sejejo repo po 2krat; rano spravijo v zemljo uže meseca maja in junija, pozno pa meseca julija. Strniščena repa, pravijo, mora do sv. Aninega biti posejana. Semena treba 2—3 kilo na hektaro, če se z roko seje, kar pa ni lahka reč. Le vajej sejavec jo poseje enakomerno. Z mašino se delo leži in boljše opravi in tudi semena menje poseje; 1—1,5 kilo na hektaro je dosta. Posejano seme se prav plitvo zavleče. Če je mlada setev pregosta, moremo jo z velikim pridom ali haskom prevleči z brano, ki vse pregosto stoječe rastlinice izpulji. Pridna pletev in skrbno okopavanje zdatno pripomore, da se vzredi debela repa; le redka repa bo prav debela. Rast traja 50—90 dni. Spravljat, pipat se gre ob konci septembra in meseca oktobra. Do sv. Lukeževga bi naj bila repa popipana, pravijo skušeni kmetje, le v bolj gorkih krajih smejo čakati do sv. Martinovega. Drugod pridejo z repo pogosto pod sneg, ako predolgo odlagajo. Se vé, da je veliko dela, preden je repa popipana, obrezana, sprana in v repnice pospravljena. Pridelkov daje 1 hektar 300—600 meterskih centov gomolja in 30—40 met. centov perja. Hranitev je težavna. V kletéh rada gnijje. Najboljše hraniti da se v podzemeljskih repnicah. Mnogi jo puščajo na ujvi ter hodiijo proti po njo za polaganje. Pozna, vendar nemudama, ko je bila izkopana, zribana, daje najboljšo kisló repo. Dobrota repe ni ravno velika, ker je zelo vodena. Krave po njej sicer dobro molzejo, vendar mleko je vodeno in nič kaj prijetnega okusa. Perje porabijo za krmo. V repišče sejejo jarine razven ječmena. Semena dobimo, ako odberemo zdrave ne premočne rastline, jih presadimo v dobro vrtno zemljo tako globoko, da le zgornji del ni pokrit. Zoper mráz jih moramo pokriti z listjem in mahom. Spomladi jih presadijo na dobro zemljo 1½ črevlja narazen. Škodijo repi največ: prevelika mokrota, plevel, suša, bolhe in gosenice.

M. Koščena moka dobra krma kokošim. Koščena moka, kakor se zdi, je izvrstna krma za kokoši. Z njo se kokoši na velik prid in hasek

krmijo. Znani kokošji rejec o ti stvari takole piše: Jaz zdajem vse kosti, katere o gospodarstvu ostajajo, svojim kokošim. V začetku poskušnje so žrle kokoši položene koščene moke precej veliko, kmalo pa se jim je želja po nji polegla, vendar pa so je pravilno dan na dan nekaj majhnega pozobale. Vsled tega so bile zdrave in živahne. Ti krmi tudi pripisujem, da ste dve mladi jarkici, ki ste 6. nov. lanskega leta začele jajca nesti, celo tako mrzlo zimo, v kateri niste prišle iz hleva, neprestano nesle. Od vsake jarkice sem dobival vsakih tri dni po zimi pravilno po 2 jajci. Hlev pa ni bil ravno posebno topel.

M. Kako in s čim kolje napojiti, da manj trohni. Najbolje je kolje napojiti ali navdati s kuprenim vitriolom. V ta namen se vzame na 100 litrov vode 1 kilo kuprenega vitriola, ki se je prej v topli vodi razpustil. Ta mešanica se potem vlije v kako staro kad, v katero se kolje postavi, dokler da se modrozelená tekočina zgoraj na kolji na zgornjih delih poznati začne. Črsvi, zeleni koli tekočino bolj močno v se pijejo kakor pa posušeni. Celo to ravnanje je priprosto in stoji celo malo denarja in časa. Tako napojeni koli prav dolgo časa trpijo. Bolj znano in bolj v navadi je mazanje kolja s katanovcem. S tem se kolje od spodnjega konca do 35 centimetrov visoko pomaže. Tako pokatranjeni koli držijo 5—6 let dalje od onih, ki niso bili pokatranjeni ali s kuprenim vitriolom napojeni.

Trtno uš zasledili so blizu Pirana. Ako nje kmalu ne zatró, utegne vso Istrijo zadeti velika nesreča.

Sejmovi na Štajerskem. 28. jun. sv. Janž v Arveškem okraji, sv. Lovrenc na Dravskem polji; 29. jun. Gomilice, 30. jun. sv. Peter pri Radgoni, Reichenburg, Trnovci, Ulimje, spod. Polskava, 30. jun. Zreče, 1. jul. Gradec, 2. jul. sv. Ilj pri Turjaku, Ptujška gora, Tinsko, sv. Marjeta na gornj. Dravskem polji, Polensčak, Petrovče, Velenje, 3. jul. Maribor.

Sejmovi na Koroškem. 28. jun. zgornji Drauburg, Grajfenburg, 30. junija Pontabla, Terbiž, 2. julija Kapla, 3. jul. Paternijon.

Dopisi.

Iz Gradca. (Deželni zbor) imel je dne 17. jun. t. l. za nas Slovence malo prijazno 5. sejo. Predlog o reguliranji Drave od Ptujja do Pušenece bil je zavržen ali vsaj za dalje časa pokopan. Grof Gleisbach je namreč rekel, da se ne spleča Drave regulirati 1 uro daleč, tudi bi reguliranje koristilo samo krajišnikom, vrba tega Štajerska nima denarjev za to. Jednako puhlo govoril je tudi Lohninger in Sprung. Zastonj so ugovarjali poslanci dr. Radač, grof Wurmbrand, posebno

pa g. Herman in naposled g. Kukovec. Nemški liberalci so sklenili tukaj v nič privoliti in ker imajo večino, so predlog zavrgli, a s tem deželi sploh jako škodili; kajti vlade ne bomo kmalu naklonili v to, da bi nam 108.000 fl. doplačati blagovolila, med tem ko so nemški liberalci se obotavljali letnih 18.000 fl. za spodnji Štajer v tej zadevi izpod nohta spustiti. Celih 3390 oralov pustili so v nemar na spodnjem, med tem, ko so že mnogo tisočakov za reguliranje Anize v gornjem Štajerskem dovolili in od slovenskih davkovcev brez obotavljanja prejeli. Poslanca g. dr. Radaj in g. Herman sta jim to dobro pod nos pokadila; brž ko dobim stenografske zapisnike v roke, objavim njuna izvrstna govora v „Slov. Gospodarji“. Poslanec g. Kukovec je naposled vsaj toliko dognal, da se je sklenilo v prihodnjem zasedenju reguliranje Drave na Štajerskem zopet spraviti na dnevni red. Baron Moškon je zahteval, naj se naredi kataster o rekah, je pa propal. V istej seji so sklenili prošnjo do ministerstva, naj se oskrbovanje učiteljskega penzijskega fonda izroči deželnemu odboru, in postava, naj vlada skrbi za stroške, potrebne za učiteljske konference in knjižnice. Vse to je se sklenilo, akopram je ces. kralj. namestnik ugovarjal. — Nekateri poslanci srbi želja, na deželske stroške postaviti postranske, krajišne ali vicinalne železnice. V to svrhu je dr. Duchatsch nasvetoval odbor 9 mož. Vkljub temu, da se je bilo reklo: „nur keinen Windischen wählen“ dobil je dr. Radaj 34 glasov, a dr. Duchatsch bi bil skoraj na cedilu ostal ulovivši 37. Drugi odborniki dobili so do 52 glasov. — V 6. seji dne 19. jun. bil je sprejet nasvet g. Pairhuberjev, naj se deželni odbor pri- toži zoper previsoko veenitev gruntne davka, in nasvet g. Sprunga, naj se na Štajerskem dovoli tobak pridelovati, kakor na Ogerskem. G. Karlo- nov nasvet, naj se srenjskim predstojnikom da pravica braniti ženitovanje nemaničev na škodo srenj, bil je izročen srenjskemu odboru; oni na- svet pa, naj se uvede namesto šletnega šolanja le šletno z nedeljskimi šolami za bolj odraščeno mladež, je pa zbor odbil, češ, da nima on o tej reči besede, ampak državni zbor. Opomnimo, da sta tudi slovenska poslanca g. dr. Dominkuš in g. Šnidršič glasovala za g. Karlo- nov predlog. Nemški liberalci so pa s tem zopet pokazali, da še za najopravičenejšo želje in potrebe ne nemških pa ne slovenskih kmetjskih ljudi srca nimajo; brez- obzirno so vrgli pod klop 680 prošenj za krščan- sko in cenejšo šolo.

Iz Konjic 21. jun. (Veseli pohodi). Lepo konjiško okolico in trg naš pohodilo je preteklo saboto in nedeljo obilno tujih gostov. Saboto večer prišli so s svojimi učitelji pripravniki z Maribora z namenom, da vrnivši se v nedeljo nazaj poiščejo na Pohorju neke vrste kamenja. Bil je toraj znan- stven izlet. V lepo okinčani gostilnici g. A. Stan- cerja imeli so večerjo, potem so pa napravili pod vodstvom svojega pevskega učitelja in vrlega skla-

datelja, g. Miklošiča, lep koncert slov. in nemšk. pesni. Konjiška gospôda, ki se je v obilnem šte- vilu koncerta vdeležila, je zopet ob tej priliki po- kazala, da ima slovensko srcé, dasi mnogim slo- venska beseda navadno ne rabi; kajti pri slo- venskih pesnih bilo je navdušenje toliko, da so pevci morali nekatere pesni, n. pr. izvrstni Ned- vedov „mili kraj“ ponavljati. Spevanje bilo je skoz in skoz točno. V nedeljo jutro šli so pripravniki ob 8. uri k božji službi ter so pod vodstvom g. Miklošiča lepo mešno pesen izvrstno peli, potem pa v silni vročini proti Pohorju odrinoli. Spremlja jih naša želja, da si hranijo 2 najdražji svetinji, ki učitelja slovenske mladeži najlepše kinčate in za prevažni poklic sposobnega delate: nabožni duh sv. kat. vere in ljubezen do naroda, ki pravi- vih, modrih, narodnega duha navdanih učiteljev še močno pogreša! — V nedeljo so pa prišli na obed v Konjice prav doznanci dolene-štajerskih sodn. okrajev, ki napravljajo vsako leto v kateri drugi kraj izlet, da si mnovega sedenja trudne ude zavnajo in pod milim nebom pokrepčajo. Ogledali so si staroslavni, razpadli žiški samostan, kder je bil tudi zajntrek. Naj bi le ogledovanje teh podrtin gg. pravdoznancem ta vtis napravljalo, da je pač krut vandalizem, ako liberalni državniki vstánove, ki so ubozim v pomoč in tolažbo, umet- uijam in znanostim milo zavetje, pokončavajo in razpadati puščajo samo zato, ker njim za klostre in njih mirne prebivalce mar ni. Ko bi še danes žiški samostan stal, bi ne bilo toliko uboštva in milih solzá v špitalski župniji, bi farani s pono- som lahko rekali, da imajo eno najkrasniših cer- kvá v vsej škupiji. Konjičanom in vlasti še g. gostilničarju, A. Stancerju na čast, bodi omenjeno, da so ob tej priliki pokazali, da niso nespametni nemčurski zagrizenci; kajti na lepo okinčanem prostoru pred gostilnico vibrala sta cesarski in naš ilirsko-slovenski prapor, nemškega pa ni bilo, kakor ga po družih mestih na slov. zemlji ob tacih prilikah nemčurji prav breztačno razobešajo. Omi- kan, pravega svobodnega duha navdan človek, nikoli svoje narodnosti ne zatajuje, svojega naroda ne gazi, kakor delajo nemčurji. Mili odmev slov. pesni v naših srcih prav očitno kaže, da smo ven- dar le Slovenci, dasi nam je napačna šolska od- reja misli in besede zmedla.

Iz Dobrne. (Topličarji, žandarji, če- bele, neznanec.) V našem skromnem kraju (za- čenja se čem dalje živahnejše gibanje. Dvekratna pošta iz Celja in razni fjakarji den za dnevom v tukajšnje toplíce spravljajo zdravje iskajočih gos- tov od vseh vetrov; posebno od 15. jun. do 15. avg. nabere jih se toliko, da je n. pr. zadnji dve leti zmanjkalo prostora za prebivališče. Za osebo določeno je 21 kopelj; če hočeš to doseči, moraš toraj ostati vsaj tri tedne. Številka topličarjev je do 17. jun. narastla na 203 osebe. Vsteti so le tisti, ki ostanejo več časa tukaj; tako v „kurlisti“ manjkajo imena udov slovensko-štajerskega boljar-

stva ali aristokratske gospode, ki si je 13. maja priredila „izlet“ na Dobrno, ker jim je sicer za to omenjeni 1. dan majnika vsled deževanja — splaval po vodi. A da prišleci svoje premoženje trošijo v božjem miru, dobili smo stalno žandarmerijsko postajo za poletje. Prejšnja leta so „varhi mira“ semkaj pribajali le čez noč. Toda, če bodo njihovi pajdaši po drugod imeli toliko opravila, kakor ga je tukaj, potem si svet pač sme še čestitati. Za to so pa drobne živalice, pridne čebelice, letos precej žive in nemirne; „nehvaležnice“ rade zapuščajo svoje „stariše“. Nek čebelar, ki je pred nekterimi tedni imel 5 panjev, jih ima sedaj 14, dobil je že 9 mladih rojev! — Omenjeno še bodi, da je pred par mesecev v naši fari od mrtvouda zadet umrl nek gluhomutasti berač. Kolikor se je zvedelo, je tod hodil 4 dni; od kod je, še ni znano, saj reveža menda nikdo težko ne pogreša.

Iz Središča. („Dobra kučanica“). Tako glasi se naslov knjižici, katero je izdal „hrvatski pedagogijsko-književni zbor“ v Zagrebu, a spisal jo je gosp. Davorin Trstenjak, ravnatelj višje dekliske šole v Karlovcu, rojen Slovenec pri sv. Miklavžu blizu Ormoža. V tej nad sedem pol v malej osmerki obsegajočej knjižici daje gospod pisatelj napotek, kako je treba vzgojevati deklice, da bodo delavne, varčne, čiste, pobožne in blage gospodinje, na zelo lahko umevni način. Ne bi škodilo, ako bi bila ta knjižica pri vsakej hiši, samo za naše slovenske hčeri, katere šče imajo, vedi Bog kake predsodke o hrvaškem narodu in njegovem jeziku, ni, ker je za nje hrvaščina neumljiva. Jezik je v tej knjigi gladek in mil; pojedini stavki čudovito kratki, in torej lahko umljivi. Dobro bi bilo, ko bi gosp. pisatelj sam, ali pa eden njegovih mlajših, tudi zelo nadarjenih bratov poslovenil to delec. Družba sv. Mohora bi ga gotovo izdala. Knjigi, trdo vezani, je cena samo 40 kr.

B. Fl.

Iz Kozja. (Zoper okrajne zastope) je se zglasilo 15 srenj, med njimi tudi Podsreda, ter poslalo prošnjo do deželnega zbora štajerskega. Prošniki pravijo: ljudje na deželi strahovito ubožavamo, kmetski stan se spravlja popolnem na nič. Mnogovrstni in vedno rastoči davki doklade itd. nam pretijo posestnike do cela potlačiti. Kmet ne zmore več dovolj denarjev za davke, otroci mu stradajo, nimajo prave obleke, ostajajo vsled tega brez poduka in krščanske odgoje. Zbegani in obupani ljudje hirajo na duši in telesu. Skrajni čas je, da se nekaj stori in pomaga, zlasti naj se razpustijo veledragi pa nepotrebni srednji uradi. Pred vsem naj se razpustijo okrajni zastopi (Bezirksvertretungen). Ta sad liberalne dobe je se res slabo obnesel. Okrajni zastopi so se kot celo nepotrebno kolo vtekoli v upravo ter jo le motijo in ovirajo. Uže pri upeljevanji nasprotovali so veljavni možje ter svarili pred to napravo. Britke, večletne skušnje dajejo jim prav. Okrajni zastopi so namreč popolnem odveč, ne koristijo nič, škodijo pa veliko.

Krajska in Koroška je se ob svojem času branila zoper takšne urade. Na Štajerskem so hoteli ž njimi poskusiti. Sedaj vemo, da skušnje slabo kažejo. Naj se toraj okrajni zastopi zopet odpravijo! Uže 14 let nosimo ovo breme. Močno nas teži in je mnogo zakrivilo, da smo ubožali. Podrobneje nečemo dalje govoriti, le to poudarjamo, da je gledé okrajnih zastopov vseobčna nezadovoljnost pri nas. Zato prosimo, visoki deželni zbor naj blagovoli uslišati naše nujne prošnje ter še v tej seji sprejme predlog o razpuščenji okrajnih zastopov. Tako se glasi prošnja. Ali bo imela kaj uspeha ali ne, to pa je močno dvomljivo. Liberalno-nemška večina poslancev ne bo meni nič tebi nič svojega lastnega otroka zadušila. Vendar prav je in nabiratelji ovih prošenj so hvale vredno delo opravili, da so graškim gospodom zazvonili in povedali, kako ljudje mislijo zastran okrajnih zastopov. Kar pa ni hvale, ampak vse graje vredno, je to, da so prošnje doposlali ne kateremu izmed vsaj 7. trdnoslovenskih poslancev, n. pr. g. Hermanu, prof. Žolgarju, dr. Radaju, dr. Šucu itd., ampak trdemu Nemcu g. Karlonu. Te brce naši vrli poslanci res niso zaslužili. Ali je misliti, da bi nemški kmetje iz Mitterndorfa ali Ausseeja na gornjem Štajerskem svoje prošnje kedaj poslali slovenskemu konservativnemu poslancu iz kozjanskega okraja, da jih ta predloži deželnemu zboru? Ne smešimo toraj sami sebe! Svoji k svojim naj velja tudi tukaj! Dosta so nam liberalni nemčurji pri nas, čemu nam treba še konservativnih nemškutarjev v okraji?

Slavoljub.

Od sv. Martina v Rožni dolini. Tukaj je se obhajala na Alojzijevo nedeljo trojna zlata poroka. Prvi par: Anton Podpečan (po dom. Pečnik) rojen dne 7. junija leta 1808. poročen dne 10. majnika l. 1830 s Heleno roj. Kresnik, roj. dne 4. apr. l. 1801. Drugi par: Tomaž Arnečnik (po dom. Hobe) roj. dne 15. dec. l. 1803. poročen dne 26. jan. l. 1829 z Uršo roj. Križan, roj. dne 28. avg. l. 1805. Tretji par: Anton Kovač (p. dom. Kraljec) roj. 8. jun. l. 1801. poročen na Vojniku l. 1828. z Marijo roj. Kresnik, roj. 23. marca l. 1807. Resnično nenavadni prigodek! Imenovana fara šteje samo 1400 duš in glejte čudo! Dve enaki poroki obhajale so se vže tudi l. 1863. in ena leta 1867 pri priložnosti, ko so tudi zlatomešnik Jakob Črepišek, rojen Šmarčan, svojo zlato mašo peli. Te dogodbe naj bodo Bogu in sv. Martinu v čast, Šmarčanom pa v blagi spomin! Morivec Šmarski obsojen je na 3 leta težke ječe s postom dvakratnim v tednu, na platež: 550 fl. Fantje Šmarski pazite! Cesta Šmartinska se uže popravlja z veliko nevoljo okrajnega celjskega zastopništva!.. Te dni so volitve za novega župana pa koga voliti? Vsaj nimajo Šmarčani sposobnega moža za to. V izgled in dokaz temu je, da so Šmarski kaplan imenovani za šolskega nadzornika — tamošnje šole! Prvi korak do starih šol!